

Anna Marta Dworak, *Europa jako przestrzeń wyobrażona. Studium o świadomości europejskiej w piśmiennictwie polskim doby międzypowstaniowej pod zaborami* – Streszczenie

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest rekonstrukcja świadomości europejskiej polskiego społeczeństwa w okresie międzypowstaniowym pod zaborami. Przeprowadzone analizy różnorodnych tekstów (literackich, publicystycznych, naukowych, dokumentów życia osobistego itd.) pozwoliły na opisanie, w jaki sposób w umysłowości Polaków funkcjonowało wyobrażenie Europy i tego, co europejskie. Praca składa się z sześciu rozdziałów. W pierwszym z nich omówiona została kwestia źródeł, z których polskie społeczeństwo w XIX wieku czerpało swoją wiedzę o Europie, a także rola polskiej inteligencji, która pozostawała głównym beneficjentem tej wiedzy. Kolejne rozdziały stanowią próbę odpowiedzi na pytania o to, jak definiowano pojęcie Europy, jak wyobrażano sobie jej granice, skąd wywodzono jej korzenie. Ważnym elementem świadomości europejskiej były również mity opisujące początki Europy oraz metafory, jakimi posługiwano się, pisząc o Europie. W ostatnich dwóch rozdziałach pt. *Centra* oraz *Peryferia*, scharakteryzowane zostały miejsca i przestrzenie Europy, które uchodziły wówczas za obszary o kluczowym lub marginalnym znaczeniu. Przeprowadzone analizy pokazują, że ówczesny obraz Europy wyobrażonej składał się z wielu warstw nakładających się na siebie jedna na drugą, wzajemnie przenikających się, tworzących różne odcienie.

10 kwietnia 2017r.

Anna M. Dworak